

Nederlandse vertaling Podcast Animal Matters met Dave Mech 14 februari 2026

Interviewer : Debbie Rijnders

Gast : Dave Mech

Interviewer: De terugkeer van de wolf naar West-Europa, waaronder Nederland, heeft geleid tot veel debat en sterke meningen. Voorstanders richten zich vaak vooral op de positieve kanten van de terugkeer van de wolf, terwijl tegenstanders de nadruk leggen op de problemen en mogelijke gevaren. Beide visies worden grotendeels door emotie gedreven, zijn eenzijdig en doen de wolf zelf geen recht. Gelukkig hebben wetenschappers al uitgebreid onderzoek gedaan naar het gedrag en de ecologie van wolven. De wolf verdient een discussie die gebaseerd is op feiten en gegevens uit honderden studies. Veel van die studies zijn uitgevoerd door de man met wie ik vandaag spreek in deze aflevering van **de podcast Animal Matters, Dr. David Mech**.

Dave Mech is een toonaangevende wetenschapper die zijn carrière heeft gewijd aan het bestuderen van wolven. Hij is senior onderzoeker bij de Biological Resource Division van de US Geological Survey. Daarnaast is hij adjunct-hoogleraar aan de Universiteit van Minnesota.

Mech bestudeert wolven sinds 1958 en heeft onderzoek gedaan op een brede reeks locaties. Zijn decennialange praktische veldwerk heeft hem **de meest ervaren wolvenonderzoeker ter wereld** gemaakt. Hij is oprichter en bestuurslid van het International Wolf Center. Bovendien was hij van 1978 tot 2013 voorzitter van de Wolf Specialist Group van de Internationale Unie voor het Behoud van de Natuur (IUCN). Toen deze groep in 2013 opging in de IUCN Canid Specialist Group, bleef Mech betrokken als wolvenadviseur, een rol die hij vandaag de dag nog steeds vervult.

In de loop van zijn carrière heeft **Mech** ongeveer **400 wetenschappelijke artikelen** en **100 populair wetenschappelijke stukken gepubliceerd**, en hij heeft **13 boeken geschreven**. Hij wordt algemeen beschouwd als een pionier van modern wolvenonderzoek. Vanaf de jaren zestig voerde hij langdurige veldstudies uit naar wolven in Noord-Amerika en was hij een van de eerste wetenschappers die hun sociale gedrag, territoriale organisatie en voortplanting systematisch documenteerde. **Zijn werk legde de basis voor hoe wolven tegenwoordig door biologen worden bestudeerd.** Dave, welkom.

In het boek *The Wolves of Denali*, dat je mede hebt geschreven, staat dat in Minnesota — waar de belangrijkste prooidieren van wolven, witstaartherten, talrijk zijn — de territoria relatief klein zijn. In Denali daarentegen zijn de territoria groter, omdat kariboes zich onvoorspelbaarder verplaatsen. Er wordt ook gesuggereerd dat in systemen met grote en potentieel gevaarlijke prooidieren, zoals elanden of bizonen, grotere roedels beter functioneren, terwijl in andere systemen kleinere roedels succesvol kunnen zijn. **In hoeverre denk je dat de optimale roedelgrootte vooral wordt bepaald door het risico van de prooi in plaats van de beschikbaarheid ervan?**

Mech: Nou, eigenlijk denk ik dat het **vooral te maken heeft met de grootte van de prooi**. En dat zeg ik omdat, als je kijkt naar waar wolven in verschillende gebieden op jagen — laten we Minnesota vergelijken met Denali Park — je ziet dat de prooi anders is. In Minnesota gaat het om witstaartherten. Dus als een roedel een volwassen witstaarthert doodt, is er simpelweg niet genoeg ruimte bij het karkas voor meer dan een paar wolven om tegelijk te eten. Als ze daar een grote roedel zouden hebben, zouden sommige wolven te veel met elkaar vechten om bij het karkas te kunnen. Maar als ze een grotere prooi hebben, zoals een kariboe of een eland — vooral een eland — dan kunnen veel meer wolven tegelijk rond het karkas staan en ervan eten. Er is dus veel minder concurrentie.

Dus al deze factoren beïnvloeden de grootte van de roedel: de beschikbaarheid van prooi, de grootte van de prooi en de dichtheid van de prooi. In Denali, dat noordelijker ligt en daardoor minder vruchtbaar is, is er per oppervlakte minder prooi aanwezig.

Al die dingen beïnvloeden de grootte van de roedel, maar ik denk dat de belangrijkste factor echt de grootte van de prooi is.

Interviewer: Is het waar dat hoe groter de wolvenroedel is, hoe beter het met de pups gaat?

Mech: Niet per se. Nee. Ik denk niet dat er goed bewijs is dat aantoont dat hoe groter de wolvenroedel is, hoe beter de overleving van de pups is. Ik denk dat de grootte van de roedel niet zozeer te maken heeft met een goede overleving van pups, maar meer met het aantal dieren uit eerdere jaren — het aantal dat bij de roedel blijft. Want elk jaar vertrekken sommige leden van de roedel om hun eigen weg te gaan. We kunnen dat later bespreken als je wilt.

Maar gegeven dat, in gebieden waar grotere roedels voorkomen, betekent dat eigenlijk dat minder nakomelingen op jonge leeftijd wegtrekken. In plaats daarvan blijven meer van hen langer bij de roedel. In plaats van al op een leeftijd van één jaar te disperseren, blijven ze misschien tot ze twee of drie jaar oud zijn, en trekken dan pas weg. En dat is wat grotere roedels vormt.

Interviewer: **Hoe snel passen roedels hun grootte aan wanneer de prooidynamiek verandert?**

Mech: Bijna voortdurend. Als het gaat om de dynamiek van de prooi, denk je eigenlijk aan dingen zoals een strenge winter die ineens een groot aantal prooidieren doodt of iets dergelijks. Als dat gebeurt, betekent het dat er meer concurrentie ontstaat — zowel tussen roedels als binnen roedels — om wat er nog beschikbaar is. En door die toegenomen concurrentie kunnen sommige roedelleden vertrekken, waardoor de roedel zich kan aanpassen.

Dus ze kunnen zich behoorlijk snel aanpassen aan zulke grote schommelingen in prooiaantallen.

Interviewer: In Nederland leven wolven in een sterk versnipperd landschap met wegen, dorpen en landbouwgebieden. **In hoeverre denkt u dat wolven hun jachtgedrag aanpassen aan deze door mensen gedomineerde landschappen?**

Mech: **Wolven passen hun jachtgedrag aan in al hun leefomgevingen, ongeacht wat voor soort het is.** Dus of het nu gaat om een door mensen gedomineerd landbouwgebied, totale wildernis, of zelfs gebieden ver in het noorden waar het land niet erg vruchtbaar is — **ze passen hun jacht- en voedselverzameltechnieken aan elke situatie aan. Ze beschikken over een enorm aanpassingsvermogen.**

Interviewer: In Nederland verkeren herten en reeën vaak in goede conditie omdat onze winters milder zijn. Maakt dat wolven minder effectief als roofdieren, of maakt het hen selectiever?

Mech: Het maakt ze selectiever, in de zin dat ze alleen die dieren doden die ze kunnen vinden, kunnen achtervolgen en vervolgens kunnen doden. Dus, hoe beter de gezondheid van het prooidier, hoe moeilijker het voor wolven is om het te vangen, of soms zelfs om het te vinden. Een heel gezond prooidier kan namelijk zeer alert zijn en wegvlugten nog voordat de wolven dichtbij genoeg komen. Daardoor worden wolven automatisch selectiever. Dit gebeurt gewoon vanzelf — het is iets mechanisch. **Ze proberen elk dier te vangen dat ze kunnen, maar vanuit een puur fysiek perspectief eindigen ze uiteindelijk met de dieren die ze kunnen vangen, en dat zijn de individuen die kwetsbaarder zijn.**

Interviewer: Ja, klinkt logisch. Zijn er aanwijzingen dat wolven beginnen te profiteren van voorstedelijke of zelfs stedelijke gebieden, vergelijkbaar met coyotes?

Mech: Ja en nee. **Ze passen zich aan omdat ze daar overleven** — dat betekent dat ze zich aanpassen. Aan de andere kant moeten ze ook het door mensen veroorzaakte sterftecijfer zien te doorstaan, waarvan een groot deel bijvoorbeeld bestaat uit verkeersslachtoffers. **Hoe hoger de dichtheid van wegen in een gebied, hoe moeilijker het voor wolven zal zijn om zich aan te passen, maar uiteindelijk lijken ze zich toch aan te passen.**

Interviewer: In een studie uit 2014 in Yellowstone werd aangetoond dat de samenstelling en grootte van een roedel ook van invloed zijn op de uitkomst van conflicten tussen roedels. Kunt u ons daar meer over vertellen?

Mech: Ja. Het gaat niet alleen om de grootte van de roedels wanneer ze een conflict met elkaar hebben, maar ook om het feit dat roedels met oudere volwassen mannetjes doorgaans succesvoller zijn. Het gaat dus zowel om de leeftijd en de ervaring van sommige roedelleden als om het totale aantal.

Interviewer: Waar gaat het beleid mis wanneer het zich alleen richt op het aantal wolven, in plaats van op hoe wolven leven, zich verplaatsen en verspreiden?

Mech: Het grootste deel van het wolvenbeheer richt zich op het aantal wolven. En de reden daarvoor is dat met de juiste aantallen — de juiste grootte van een populatie, dus het juiste aantal dieren — de populatie allerlei vormen van druk vanuit verschillende factoren kan doorstaan. Dus ongeacht de verschillende factoren, ecologisch of sociaal, als er genoeg wolven zijn, kunnen ze zich daar meestal aan aanpassen. En daarom richt beheer zich doorgaans op aantallen.

Interviewer: U schreef een artikel over dominantie en roedelsamenstelling op basis van 13 jaar onderzoek op Ellesmere Island. Goed boek trouwens.

Mech: Dank u.

Interviewer: De roedels daar bestonden volledig uit familieleden: vader, moeder, welpen en nakomelingen van eerdere jaren. In een ander artikel schreef u over leiderschap, waarbij u opmerkte dat het mannetje de neiging heeft initiatief te nemen in activiteiten die te maken hebben met het vinden van voedsel en het reizen, terwijl het vrouwtje het initiatief neemt in de zorg voor en bescherming van de welpen. Er was echter aanzienlijke overlap en wisselwerking tussen deze activiteiten. Dus kan leiderschap worden gezien als een gedeelde functie.

U schreef ook dat in roedels met meerdere voortplantende individuen kwantitatieve informatie over leiderschap nodig is. Is daar inmiddels meer over bekend? En **is er een verschil in gedrag tussen wolven in kleine roedels en wolven in zeer grote roedels**, zoals een roedel in Denali die ooit uit 29 dieren bestond?

Mech: Wel, er moeten verschillen in gedrag zijn. Het probleem is dat het heel moeilijk is om dit soort onderwerpen te bestuderen, omdat deze roedels terwijl ze functioneren en worden geobserveerd, zeer dynamisch zijn. Het is heel moeilijk om een individuele wolf — welke wolf dan ook — lang genoeg te blijven volgen om zijn interactie met andere wolven goed te kunnen zien.

Men kan dit eigenlijk alleen meer theoretisch benaderen, maar het is zeker zo dat wanneer er meer wolven in een groep zitten, de interacties tussen de leden van die groep anders zullen zijn dan de interacties in kleinere groepen. We hebben simpelweg niet genoeg goede kansen gehad om deze verschillen uit te zoeken, en het zal waarschijnlijk nog lang duren voordat dat wel kan, omdat deze dieren voortdurend zo dynamisch zijn in hun gedrag dat het moeilijk is om ze voldoende bij te houden om dat soort observaties te kunnen doen.

Wolven binnen een roedel zijn sociaal en zorgen voor elkaar. Als bijvoorbeeld een wolf gewond is en niet mee kan op jacht, kunnen de anderen voedsel voor hem of haar terugbrengen.

In de vroege jaren twintig woonde ik een symposium in Duitsland bij, waar Douglas Smith het verhaal vertelde van een vrouwelijke wolf in Yellowstone die door haar eigen roedelleden werd gedood. Haar lichaam was volledig doorboord door hun tanden.

Het is algemeen bekend dat dood door andere wolven de belangrijkste doodsoorzaak is bij wolven, maar dat verwijst meestal naar wolven uit andere roedels. Dit verhaal ging echter over het doden van een roedellid door haar eigen roedel.

Interviewer: Gebeurde dat vaker, of was dit geval in Yellowstone uniek?

Mech: Voor zover ik weet, was dat geval in Yellowstone uniek. Ik ken geen andere gevallen waarin dat is gebeurd. Ik ben bekend met dat specifieke geval omdat het uniek is. Dus, ik bedoel, gezien genoeg tijd en ruimte gebeurt het waarschijnlijk ook op andere momenten, maar het moet zeker behoorlijk zeldzaam zijn, anders hadden we het al eerder ontdekt.

Interviewer: In uw onderzoek heeft u laten zien dat dispersie geen uitzondering is, maar een normaal onderdeel van het leven van een wolf. **Waarom is dispersie zo essentieel voor gezonde populaties?**

Mech: Ik zou niet zeggen dat het essentieel is voor gezonde populaties. Ik zou gewoon zeggen dat het een strikt natuurlijke functie is van de manier waarop wolven leven. Met andere woorden: de manier waarop wolven leven lijkt in veel opzichten op de manier waarop mensen leven.

Laten we mensen als voorbeeld nemen: in een menselijke familie — en zoals we allemaal weten is een wolvenroedel in wezen een familie, net als een menselijke familie — blijven de nakomelingen, wanneer ze volwassen worden, meestal niet bij de ouders. In plaats daarvan trekken ze weg om een partner te zoeken, een eigen plek te vinden en hun eigen gezin te stichten.

Dat is precies wat er gebeurt in een wolvenroedel. Dat kan worden gezien als een gezond onderdeel van de levenswijze van wolven. **Ik zou zeggen dat het simpelweg een natuurlijk onderdeel is van de levensstijl van een wolvenroedel.**

Interviewer: In één van uw studies noemde u dat wolven honderden kilometers kunnen afleggen.

In Nederland heeft een met GPS gezenderde wolf meer dan 2500 kilometer afgelegd in drie maanden. Ik heb u de website gestuurd waar dat op stond. Hij of zij doorkruiste vier provincies en trok door de territoria van negen roedels.

Wat drijft een dier om zulke afstanden af te leggen? Is het uitzonderlijk? En hoe gevaarlijk is het om door de territoria van negen roedels te trekken?

Mech: Wel, het is uiteraard gevaarlijk. Maar waarom doen ze het? Ze doen het om een eigen plek en een partner te vinden. Wanneer bijvoorbeeld een volwassen wordend mannetje of vrouwtje de roedel begint te verlaten — dus wanneer het dier disperseert — trekt het weg. Als er een aangrenzend roedelterritorium is, moeten ze verder blijven trekken om voorbij dat territorium te komen.

Als ze zich midden in een groot wolvenpopulatiegebied bevinden, moeten ze door meerdere territoria heen om een eigen leefgebied te vinden. En dat dwingt hen om al die

grote afstanden af te leggen om uiteindelijk een eigen plek en een eigen partner te vinden.

Interviewer: Ik las ook dat een pup — ik was er echt verbaasd over — dat een pup van bijna 7 weken oud 39 kilometer aflegde in slechts 12 uur, samen met zijn ouders. Is dat uniek?

Mech: Wel, ik zou zeggen dat het uniek is. Ja. Ik heb die observatie namelijk zelf gedaan en heb ze die afstand zien afleggen. En ik weet dat ze dat niet hadden kunnen doen als ze meer dan één pup hadden gehad. Maar in dit specifieke geval was dit de enige pup die ze hadden. Daardoor was het gemakkelijker om voor die pup te zorgen en hem te beschermen terwijl ze die afstand aflegden. Als ze twee, drie of vier pups hadden gehad, zouden ze niet in staat zijn geweest om ze allemaal te beschermen en zouden ze dus niet zo'n grote afstand hebben kunnen afleggen.

Interviewer: in The Wolves of Denali wordt vermeld dat er geen bewijs van inteelt werd gevonden binnen wolvenroedels in Denali of Minnesota.

In Nederland, specifiek in de noordoostelijke Veluwe, bleek een broer en zus het voortplantingspaar van een wolvenroedel te zijn. DNA-onderzoek onthulde vijf nakomelingen, waardoor het mogelijk was om de ouders te identificeren. Beide ouders zijn geboren op de Noord-Veluwe en hebben ook dezelfde ouders. Is dit uniek, of bent u dit eerder tegengekomen?

Mech: Oh, het is eerder voorgekomen. Bijvoorbeeld op Isle Royale, een groot eiland in Lake Superior in het gebied Minnesota/Michigan, hebben wolven daar al zo'n 60 jaar met elkaar gefokt.

Dus ja, het is zeker niet de normale situatie, maar het gebeurt wel. En het kan meerdere jaren voortduren zonder al te veel nadelige effecten. Vroeg of laat zullen die effecten van inteelt natuurlijk verschijnen, maar in de eerste paar generaties hoeft dat niet meteen zichtbaar te zijn.

Interviewer: Een andere bevinding van u is dat wanneer er meer wolven sterven, meer wolven beginnen te disperseren. Dat klinkt contra-intuïtief. Kunt u uitleggen hoe dat mechanisme werkt?

Mech: Wel, waarschijnlijk is de situatie zo dat wat de hoge sterfte veroorzaakt, ook die dispersie veroorzaakt. Dus bijvoorbeeld: als je een prooipopulatie hebt die om een of andere reden ineens veel minder beschikbaar is, of **als de prooipopulatie zelf afneemt**, dan zorgt dat voor **veel meer concurrentie**. Dat leidt zowel tot **meer sterfte door conflicten tussen wolven** als tot **meer dispersie**.

Interviewer: Terugkijkend, wat was het **meest verrassende resultaat van uw studie** uit 1989?

Mech: **Overleving van wolvenpopulaties in een gebied met een hoge wegendichtheid.** Gezien de hoge wegendichtheid in het studiegebied was de grootste verrassing dat de wolven überhaupt in staat waren te overleven bij zo'n hoge dichtheid

aan wegen. Tot dat moment was in gebieden die vergelijkbaar waren met dit studiegebied aangetoond dat wolven doorgaans niet konden overleven zodra de wegendichtheid een bepaalde hoge grens overschreed.

Wij lieten zien dat wolven in sommige gevallen zelfs in een nóg hogere wegendichtheid kunnen overleven.

Interviewer: In Nederland hebben we een van de hoogste wegendichtheden ter wereld. Naast snelheidslimieten en faunapassages, zijn er nog andere maatregelen die het door verkeer veroorzaakte aantal wolvensterfgevallen kunnen verminderen?

Mech: Ik kan me geen andere maatregelen bedenken dan die twee. Maar als we naar de situatie kijken, en naar uw eerdere vraag, dan spelen er eigenlijk twee dingen tegelijk wanneer we nadenken over wolven die leven in een gebied met een hoge wegendichtheid.

Ten eerste: wolven — individuele wolven — kunnen leren zich aan te passen. Zoals we weten, doen ze dat ook: ze steken bijvoorbeeld 's nachts wegen over, wanneer er minder verkeer is.

Ten tweede: de individuele wolven die zich níet aanpassen, worden automatisch uitgeselecteerd.

Met andere woorden: er is een selectief proces gaande waarbij de kwetsbare wolven — de wolven die gevoelig zijn voor verkeersslachtofferschap — uit de populatie verdwijnen, terwijl de meer aanpasbare dieren overleven.

Interviewer: Ja. De survival of the fittest.

Mech: Ja. Precies. Ja.

Interviewer: Selectie van hollen. Wat vertelt de keuze van hollocaties door wolven ons over hun perceptie van risico in relatie tot mensen?

Mech: Wel, wolven hebben de neiging om hun hol ver weg van menselijke activiteit te maken. Ze nemen menselijke activiteit waar in termen van het geluid dat mensen maken, de geuren die mensen produceren en eenvoudigweg de aanwezigheid van mensen. Dus kiezen ze er doorgaans voor om zo ver mogelijk van dit alles vandaan te blijven, omdat ze begrijpen dat mensen gevaarlijk zijn.

Interviewer: In uw boek *The Ellesmere Wolves* beschrijft u hoe u een vrouwtje volgde om te ontdekken waar haar hol met welpen zich bevond. Ze misleidde u opzettelijk, zelfs al had ze u in de drie voorgaande jaren al rond haar hol meegemaakt. U noemde daarbij de mogelijkheid van theory of mind: het vermogen om de intenties van een ander in te schatten. Dit is aangetoond bij andere diersoorten, bijvoorbeeld kraaiachtigen en honden.

Hoe kijkt u hier nu tegenaan? En is er onderzoek gedaan naar theory of mind bij wolven?

Mech: Ik ken geen onderzoek naar theory of mind bij wolven. De soort ervaring die ik beschreef is anekdotisch, maar het is juist via dit soort anekdotische observaties dat we ten minste hypothesen kunnen vormen over bepaalde zaken — bijvoorbeeld dat het inderdaad lijkt te laten zien dat wolven wél over een vorm van theory of mind beschikken.

Interviewer: Ja. Want waarom zou ze u anders misleiden?

Mech: Inderdaad!

Interviewer: In uw langlopende studies naar wolven en hun prooi heeft u waargenomen dat wolven vaak jonge dieren selecteren. In Nederland zien we ook een toename van predatie op jong vee in de periode waarin reekalveren, vossenwelpen en kalveren worden geboren. **Veel mensen vinden dat het doden van gezonde jonge dieren in tegenspraak is met het idee van natuurlijke selectie. Ecologisch gezien, gaat het dan vooral om beschikbaarheid en risicobeoordeling, of is het wegnemen van een deel van de nakomelingen daadwerkelijk een onderdeel van populatiebalans?**

Mech: Wel, het is eigenlijk allebei tegelijk. De populatiebalans is gewoon iets dat automatisch gebeurt.

De selectie van bepaalde individuen uit een populatie is simpelweg een functie van de manier waarop de wolf leeft en zich gedraagt.

Wanneer wolven jagen, nemen ze uiteindelijk de dieren die ze het gemakkelijkst kunnen vangen, en dat zijn meestal de dieren die oud, zwak of op een of andere manier ziek of verzwakt zijn — of de jonge dieren, die simpelweg door hun jeugd zwakker zijn, makkelijker te doden en kwetsbaarder.

Dus wolven nemen van nature meer van die categorieën, of het nu gaat om jonge reeën, edelherten, bizons of welke andere soort dan ook. Alle jonge dieren zijn zwakker en kwetsbaarder dan volwassen dieren, en dat laat zien dat wolven dit soort individuen doorgaans selecteren.

Interviewer: In 2025 werden in Nederland 3.128 dieren gedood bij aanvallen door wolven, variërend van schapen en geiten tot pony's en runderen. Huisdieren zoals honden en katten zijn daarbij niet meegerekend.

Naast het verdriet om het verlies van dieren, zijn mensen gefrustreerd dat wolven soms meerdere dieren doden of zwaar verwonden, terwijl ze er maar één of twee gedeeltelijk of volledig opeten.

In *Wolves on the Hunt*, geschreven door u samen met Douglas Smith en Daniel MacNulty, zagen waarnemers 34 kariboekalveren die door wolven waren gedood binnen een gebied van 3 kilometer, vermoedelijk binnen 24 uur. U beschrijft ook een roedel die vijf edelherten in één dag doodde. Het boek bevat meer voorbeelden van wolven die een groot aantal dieren doden zonder deze meteen volledig te consumeren.

Hier in Nederland wordt vaak gezegd dat surplus killing niet in de natuur voorkomt en dat wolven dit gedrag alleen vertonen omdat landbouwdieren in omheinde weilanden niet kunnen ontsnappen.

Wat is uw visie hierop?

Waarom doden wolven soms meer dieren dan ze op dat moment opeten?

Mech: Ze doden soms meer dan ze op dat moment consumeren omdat het kan.

Vanuit het perspectief van een wolf is het in het algemeen heel moeilijk om prooiën te vinden, te achtervolgen en te doden. Dat is iets wat ze voortdurend moeten proberen te doen. En af en toe zijn er bepaalde omstandigheden waarin ze succesvoller kunnen zijn dan normaal.

Ze maken daarbij niet per se een bewuste afweging. Ze doden gewoon zoals ze altijd doen: ze doen hun pogingen en doden wat ze kunnen. En soms, onder deze uitzonderlijke omstandigheden — wat bijvoorbeeld een weiland vol kwetsbare schapen kan zijn — beginnen ze te jagen en te doden en worden dan zeer succesvol.

We hebben aangetoond dat wolven in zulke gevallen in het wild terugkeren naar de plaats en zich opnieuw voeden met de dieren die ze eerder hebben gedood.

Interviewer: Los van ethiek raakt het de eigenaar natuurlijk enorm. Mensen kunnen vanaf de weg zien dat er dode dieren liggen. Zou het achterlaten van karkassen op die plek, zodat wolven later kunnen terugkeren om ervan te eten, verdere aanvallen op andere schapen kunnen verminderen?

Mech: Wel, het is alleen maar logisch dat dat zo zou zijn. De enige reden waarom wolven iets aanvallen, is om het te doden en op te eten. Als het al dood is en ze vinden het, dan eten ze het graag zonder het te hoeven doden. Alles wat ze hoeven te doen, is eten.

Interviewer: In Nederland worden verkeersslachtoffers — hoefdieren die door het verkeer zijn gedood — soms terug in de natuur gelegd zodat de karkassen kunnen dienen als voedsel voor aaseters.

Is het mogelijk dat wolven deze praktijk beginnen te associëren met mensen die hen voedsel verschaffen?

Mech: Ja, zeker weten!

Interviewer: Dus dat kan een reden zijn dat ze brutaler worden.

Mech: Het zou kunnen, ja. **Het hangt af van de omstandigheden waaronder deze karkassen worden aangeboden.** Als het simpelweg gaat om een verkeersslachtoffer dat aan de kant van de weg is blijven liggen en wolven vinden het en eten het op, dan zullen ze dat niet per se met mensen in verband brengen. Maar **als het een plek is waar mensen herhaaldelijk karkassen brengen, en wolven kunnen de aanwezigheid van mensen associëren met het afleveren van die karkassen, dan ja — in dat geval kunnen wolven gehabitueerd raken aan de menselijke aanwezigheid rondom karkassen.**

Interviewer: Ja. Zelfs als ze het niet zien gebeuren, ruiken ze waarschijnlijk toch mensen.

Mech: Dat zou er deel van kunnen uitmaken, ja.

Interviewer: Toen wolven terugkeerden naar Nederland, werd mensen verteld dat er geen reden was om bang te zijn, omdat wolven van nature erg schuw zijn en zelden dicht bij mensen komen. Toen wolven echter opnieuw werden geïntroduceerd in Yellowstone, waren biologen verrast over hoe gemakkelijk ze te observeren waren. Op YouTube zijn video's te zien waarin wolven in Yellowstone behoorlijk dicht bij mensen komen.

In 1988 was u op Ellesmere Island met een filmploeg van National Geographic. De wolven daar waren helemaal niet schuw. U beschrijft dat de pups zo dichtbij kwamen dat ze zelfs met uw schoenveters speelden.

Dus: **zijn wolven wel of niet schuw, of hangt het af van waar ze leven en hoe mensen hen behandelen?**

Mech: Het hangt ervan af waar ze leven en hoe mensen hen behandelen. Op Ellesmere, waar u zojuist over sprak, evolueerden die wolven in een gebied zonder mensen en wisten ze niet eens wat mensen waren, totdat mensen daar pas veel later opdoken. Dus die wolven waren niet bang voor mensen. Maar op de meeste plekken waar wolven voorkwamen, kwamen ook mensen voor. En in die gebieden hadden mensen ook al heel lang wapens. Dus **terwijl wolven zich ontwikkelden in gebieden waar zowel mensen als wapens aanwezig waren, konden mensen zich altijd verdedigen tegen de wolven. Daardoor werden wolven bang voor mensen en ontwikkelden ze zich op die manier.** De uitzondering is in het uiterste noorden van Canada, waar Ellesmere eiland ligt.

Interviewer: Naast schuwe wolven zijn er in Nederland ook brutale wolven gezien die mensen benaderen die met honden wandelen, maar ook mensen zonder honden. Er zijn incidenten geweest waarbij mensen zijn gebeten, en één wolf is uit de populatie verwijderd nadat hij herhaaldelijk kinderen had lastiggevallен — op een bepaald moment probeerde hij zelfs een zesjarig jongetje weg te slepen. Deze incidenten vonden plaats tijdens de periode waarin de welpen worden grootgebracht. Sommige mensen beweren dat deze aanvallen mogelijk zijn verzonnen door tegenstanders van wolven, omdat de kinderen slechts licht gewond raakten. **Volgens die redenering: als de wolf het kind echt als prooi had gezien, zou hij het onmiddellijk hebben gedood.**

Mijn vraag is: is het mogelijk dat wolven potentiële prooi die niet veel tegenstribbelt niet meteen doden, maar eerst proberen het naar een rustigere plek te dragen?

Mech: Wolven hebben inderdaad vaak de neiging om hun prooi te dragen of weg te slepen naar een rustigere plek. Ik heb dit vele malen geobserveerd bij wolven die bijvoorbeeld een hert doden in de buurt van een menselijke woning en het hert vervolgens weg slepen van die woning.

Dus ja — **wolven zullen hun prooi doorgaans wegtrekken van wat zij zien als een gevaarlijke situatie.**

Interviewer: Bent u op de hoogte van andere plekken in de wereld waar wolven een vergelijkbaar gedrag vertonen als ik u zojuist beschreef?

Mech: Wel, er zijn in India goed gedocumenteerde gevallen, zowel in het verleden als vandaag de dag, van wolven die jonge kinderen wegslepen uit landelijke gebieden waar de kinderen niet goed beschermd zijn en de velden gebruiken om naar het toilet te gaan. En sommige van die wolven grijpen die kinderen en dragen ze weg. In India wordt dit “**childlifting**” genoemd.

Interviewer: U beschrijft dat het in vroegere tijden gebruikelijk was om voedsel te gebruiken tijdens wetenschappelijk onderzoek. U deed dit ook op Ellesmere Island. De wolven leerden dat wanneer u naar de plastic emmer reikte of uw hand erin stak, ze voedsel konden verwachten. Het geluid van de emmer werd een signaal. Omdat u niet altijd voedsel gaf, was dit een vorm van variabele bekrachtiging. U schrijft dat uiteindelijk een hongerig mannetje u bleef volgen en tot op ongeveer één meter naderde. U beschrijft hoe u deze wolf leerde te stoppen met u volgen door hem ongeveer 19 klompen klei te voeren. Denkt u dat deze **wolf potentieel gevaarlijk** had kunnen worden voor iemand die niet kalm was gebleven?

Mech: Ik neem aan dat het mogelijk is. In dit geval was het voor mij niet gevaarlijk. De wolf wilde gewoon meer voedsel en dus kon ik hem ontmoedigen door hem — zoals je zei — klei te voeren, waardoor de wolf beseftte dat dicht bij mij blijven niet opleverde wat hij wilde, namelijk een beloning in de vorm van voedsel.

Ik kan me situaties voorstellen waarin dit wel gevaarlijk zou kunnen worden voor mensen.

Interviewer: In Nederland zijn al een paar gevallen geweest waarin honden zijn aangevallen en soms zelfs meegenomen door wolven. Sommige honden zijn zelfs in hun eigen tuin aangevallen en verwond. En in een heel klein aantal gevallen zijn ze daadwerkelijk gedood. Niet al deze incidenten zijn officieel bevestigd. Mede daardoor denken sommige voorstanders van de wolf dat deze verhalen verzonnen zijn om wolven in een kwaad daglicht te stellen.

Een studie uit Polen, Discarded carrion or poultry lures wolves to farms, vermeldt dat wolven inderdaad honden en katten eten, maar stelt ook duidelijk dat het overgrote deel van het wolvendieet uit wilde dieren bestaat.

Een andere studie uit Finland, Interaction between wolves and dogs in Finland (2004), laat zien dat wolven regelmatig honden doden, meestal in de buurt van woningen en soms tijdens de jacht. De aanvallen lijken gedeeltelijk territoriaal, maar honden worden vaak volledig of gedeeltelijk opgegeten, wat erop wijst dat predatie ook een rol speelt.

Nederland heeft een hondenpopulatie van ongeveer 1,7 miljoen honden.

**Hoe bezorgd zouden hondeneigenaren in Nederland werkelijk moeten zijn?
En wat kunt u ons vertellen over wolven en honden?**

Mech: De studie in Finland is vrij typisch voor wat we in de Verenigde Staten zien wat betreft wolven versus honden.

Iedereen met een jachthond, bijvoorbeeld, in gebieden in de VS waar wolven voorkomen, moet zeer voorzichtig zijn met zijn jachthond, omdat wolven jachthonden regelmatig doden.

En, zoals ik zei, de situatie hier lijkt sterk op wat in Finland is gerapporteerd, en ik zou zeggen dat het zich in Nederland op dezelfde manier zal ontwikkelen. En, in feite, is dat nu al aan de gang.

Interviewer: Het probleem is dat veel mensen niet weten, of niet geloven, dat wolven dit doen. En hondeneigenaren in Nederland zijn gewend dat ze hun honden in het bos en in de natuur kunnen uitlaten.

En mensen die in landelijke gebieden wonen, zijn eraan gewend dat hun honden vrij kunnen rondlopen op hun eigen terrein.

Mech: Zeker. Maar het zal blijven gebeuren. Het is nu eenmaal hoe het gaat op plaatsen waar mensen, wolven en honden samen voorkomen.

Interviewer: In 2012 schreef u het artikel "Is science in danger of sanctifying the wolf?" In 2017 werd de studie "Can we save large carnivores without losing carnivore science?" gepubliceerd.

Uit beide begrijp ik dat de aanwezigheid van wolven niet automatisch leidt tot een trofische cascade.

Ziet u wolven vooral als een regulerende factor, of als onderdeel van een complexer ecologisch systeem?

En kan de visie die geldt voor delen van Noord-Amerika rechtstreeks worden toegepast op een land als Nederland, waar al het wild leeft in een landschap dat sterk door mensen is beïnvloed?

Mech: Er bestaat geen twijfel over dat wolven bijdragen aan trofische cascades onder natuurlijke omstandigheden, zoals in Yellowstone National Park. In welke mate zij daaraan bijdragen, hangt af van het gebied zelf en van de andere ecologische factoren die daar spelen.

In gebieden waar mensen zo sterk domineren, zoals in Nederland, komen zulke trofische cascades echter nauwelijks tot uiting.

Dat wil zeggen: menselijke activiteiten, menselijk gedrag en menselijke inrichting van het landschap zijn zo overheersend dat elk ecologisch effect van wolven volledig wordt overruled door alle menselijke activiteiten.

Interviewer: In de Verenigde Staten zijn er eveneens plekken waar sterke polarisatie bestaat tussen voorstanders en tegenstanders van wolven.

Wat zou er volgens u kunnen helpen om beide kanten van het debat meer op feiten te laten vertrouwen en minder op emoties?

Mech: Het antwoord is simpelweg **op wetenschap gebaseerde educatie**. En dat is precies waarom we het International Wolf Center zijn begonnen: om dit specifieke probleem aan te pakken door wetenschappelijk onderbouwde informatie te verspreiden, zodat de impact wordt verminderd van de propaganda die afkomstig is van zowel de sterk pro-wolf-kant als de sterk anti-wolf-kant.

Interviewer: Tot slot, eh... u bent 88 jaar oud.

Mech: 89!

Interviewer: U heeft uw hele leven wolven bestudeerd. Als de tijd u gegund is, wat staat er dan nog op uw wolven to-do-lijstje?

Mech: Wel, ik probeer een boek af te ronden met de titel The History of Wolf Recovery. Het is half-autobiografisch: ik gebruik het onderwerp van het herstel van de wolvenpopulatie om ook mijn eigen levensweg als wolvenbioloog te laten zien. Ik probeer het in de komende paar maanden af te maken.

Interviewer: Ik kijk ernaar uit. Ik heb al uw boeken gelezen en ik vind ze geweldig.

Dank u.

Hartelijk dank dat u bij me wilde zijn en een deel van uw kennis in deze podcast hebt gedeeld. Ik hoop oprecht dat het bijdraagt aan de discussies over de terugkeer van de wolf in Nederland.

Heel erg bedankt.

Mech: Heel graag gedaan, Debbie!